

Primeur: een afvalbak uit een bak afval

IRENE OVERDUIN

LEEWARDEN Afvalcontainers, gemaakt van afval. Ze bestaan sinds kort en Friese huishoudens krijgen de primeur.

Een groep bedrijven is er in geslaagd om plastic afval van Friese huishoudens en bedrijven op te werken tot een product dat weer jaren mee kan. Een proefserie van honderd afvalcontainers rolde onlangs van de band. Schäffer in Duitsland, de vaste containerleverancier van de Friese afvalinzamelaar Omrin, maakte ze.

Schäffer kreeg de korrels geleverd door plasticverwerker Inverko in Emmen. Die kreeg het plastic van Omrin in Oudehaske. Die viste het uit het huisvuil van de Friezen. Zij krijgen straks hun afval retour in de gedaante van een grijze 'kliko'.

Producten die steeds nieuwe verschijningsvormen aannemen, dat is de basisgedachte achter de circulaire economie. Een afgeleefd toetsenbord kan het begin zijn van een mobieltje, een koptelefoon of een thermoskan. En die keren misschien wel terug in een klimrek, een waterleiding of een tennisbal.

„Het is de kunst om afval meervoudig tot waarde te brengen”, zegt directeur Henk Alsema van Inverko. Zijn beursgenoteerde onderneming gelooft niet meer in de lineaire economie waarin producten na gebruik worden gestort of verbrand. „We zijn nu met 7 miljard mensen, in 2050 zijn we met 10 miljard. Als we op de huidige weg blijven doorgaan, komt het niet goed. De schaarste aan grondstoffen breekt ons op.” Daarom zet Inverko zijn kaarten op de circulaire economie, waarin gebruik centraal staat, niet bezit.

Om dat voor elkaar te krijgen is het bouwen van commerciële ketens cruciaal, zegt Alsema. Ofwel: bedrijven die voorheen los opereerden, zoeken elkaar op en proberen gezamenlijk nieuwe producten en markten te ontwikkelen.

Friezen krijgen als eersten in Nederland circulaire afvalcontainers

„In Friesland ontstaan momenteel prachtige dwarsverbanden. We zijn bijvoorbeeld ook met woningcorporatie Elkien en bouwbedrijf Van Wijnen bezig om nieuwe bouwmaterialen uit afval te ontwikkelen.” Binnenkort ziet de eerste gevelbekleding uit afvalplastic het licht.

Omrin heeft de nieuwe afvalcontainers getest en goedgekeurd. Zodra de productie op niveau is, worden ze gedoseerd uitgerold. „Als oude vervangen moeten worden”, zegt Omrin-directeur John Vernooij. „Anders is het kapitaalvernietiging.” De vervangingsmarkt in Friesland is 280.000 containers groot. Keer twee, als daar ook de groene bakken bij komen.

Vernooij is sowieso van plan om een lijn van nieuwe producten op te bouwen. „Het ligt voor de hand om ook gft-bakjes voor in de keuken te maken. Het is een ontdekkingsreis. Er zit een hele wereld aan te komen.”

Een leek ziet geen onderscheid tussen de lineaire en de circulaire bak, beweert Alsema. „We gaan nu de puntjes op de i zetten, en dan kan de productie los.” Voorlopig gebeurt dat in Duitsland, maar hij sluit niet uit dat de fabricage in de toekomst dichterbij plaatsvindt.

Ook elders in het land zijn soortgelijke samenwerkingsverbanden op zoek naar nieuwe oplossingen waarbij kringlopen gesloten worden. Voorbeelden zijn het terugwinnen en vermarkten van fosfaat uit mest, de productie van drinkbepers uit plastic afval en de fabricage van muurverf met behulp van oude verfresten.

Dag van de Duurzaamheid

Het is vandaag voor de zevende keer Dag van de Duurzaamheid. In het hele land heeft de duurzaamheidsbeweging activiteiten georganiseerd. Ook in Friesland. Op <http://www.dagvandeduurzaamheid.nl> staat een overzicht. De dag is een initiatief van Urgenda, de organisatie die Nederland samen met bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren, sneller duurzaam wil maken.